

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben házkos hordva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség köziratok visszadásmá
vagy megöröszésére nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések s
kiadóhivatalhoz intézendők.

Helyen minden ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, okt. 7.

Rákos mezejéről gót ivék alá.

— Az új országház. —

Azt mondják, az új országház esti világításban még sokkal szebb alkotásnak bizonyul, mint a minőnek nappal látszik. Tündéri fényben uszott minden a próba-világításnál, el volt ragadtatva a t. Ház szépségeitől mindenki s a lapok hasábos cikkekben emlékeztek meg a csodásan szép folyosókról, tündéri fényben uszó termekről, ragyogó kupola-csarnokról.

Vajjon ilyen világosságot fognak szórni azok a törvények is, a melyeket ebben az új palotában hoznak az ország boldogítására?

Ha a Dunának ezer év dicsőségéről regélő partjai között Budapest felé közeledik az ember, a világváros kaszánya-szerű palotái közepette egyszerre meglepetésszerűen bukkan fel az új országház csodálatos épülete.

Csodálatos épület ez. Beleékelve, majdnem beleszorítva egy amerikaián fejlődő városba a maga kései gotikájával, nagy multakra, a magyar középkor dicsőségére emlékeztet. Elmerengünk messzi távolból ránk maradt építészeti motívumain s közben megdobbann a szivünk, eszünkbe jutván régi dal, régi dal régi dicsőségről, mikor még vitéz urak nem a kupola-csarnokban, hanem Rákos mezején összegyűltek, tanakodtak s ha csatára trombitáltak, mint a sasok, vinni szálltak...

Nem szűk falak, komor ivék, villamos fény kellett akkor a törvényhozó uraknak,

hanem Isten szabad ege alatt a nap tiszta fénye. Nem rút spekulációval kihasznált telken, hanem a honfoglaló ősök véretől áztatott földön hozták a törvényeket. S habár latinul rófta egymás mellé a törvény szavait a kancellár iródeákja, több magyarosság izzott azokban a törvényekben, mint a maiakban.

Micsoda szabadon pezsgő erő, korlátlan függetlenség, rendületlen hazaszeretet s kevély önértzet sugárzik felénk e latin szavakból!

A magyar nemzet képviselője előtt megjelennek fejedelmek s mi döntünk trónjaik sorsa fölött. Majd a mi trónunk sorsa válik kétséssé: mi töltjük be szabadon, keresvén a koronás fők közt magunkhoz méltó férfit. És midőn kétfelől szorongat az ellenség, akkor egy erdélyi köznemest ültet trónra a nemzet s a köznemesből két császár által rettegett hatalmas királya lesz Magyarországnak, a kitől reszket Bizancz s a ki előtt megörnyedve hódol Bécs városa...

Majd jönnek nehezebb idők. A király gyenge, helyette gonosz főurak prédálják az országot. Ekkor is Rákoson gyűlnek össze a haragos urak s számadást követelve, sujtó kezük a trónt rázza meg bosszus elkeseredéssel, kimondván, hogy soha ez ország trónjára idegent nem ültetnek.

És eljön az idegen uralkodó — s a büszke urak tanakodó helyét sirva szántja a török ur magyar jobbagya. Rákos dicsősége örökre lehanyatlott.

Nem. Nem örökre!

Fel kell támadnia annak a dicsőségnek ott, abban a megnyíló fényes palotában.

Beszorult a palota a házak tömkelegébe, alig látni a hatalmas multakra emlékeztető nagy arányait. Éppen úgy el nemzetünk is, dicső multjának súlyos terhével kicsi maga mivoltában beékelve nagyra törő, hatalmas népfajok közé. Multunkat alig ismerik, jelenünket a közvetlen közelből is alig látják, el vagyunk rejtve, mint a mi fényes országházunk.

Minkettől előtt csupán egy tér marad: a jövő. Van multunkban öröm, legyen reményünk, soha meg nem fogyatkozó reményünk a jövőben. S a jövő sorsát az új épületben döntik el, melynek szintén szűk a jelene, de beláthatlan a jövője. A mily kevéssé érvényesül környezetében ma, épp oly nagy lehet neve a jövő nemzedékek előtt s a késő unokák áldással fognak zárandokolni a helyhez, hol reájuk áldásos törvényeket hoztak.

Ehhez azonban egy kell: egy kis szabad levegő Rákos mezejéről. Az az ősi dicsőségtől üde, ősi nemzeti büszkeségről regélő rákosi szellő süvöltsön keresztül a gotikus ivék között, söpörjön ki kéréllhelletlenül minden, a hazára ártalmas elemet s töltse el a törvényhozó lelkeket kevély magyar nemzeti érzéssel, hogy az új országház méltó utódja legyen Rákos dicsőséges mezejének.

Es akkor nagy lesz e nemzet s elporladó nemes urak boldogan, zavartalanul alusznak tovább álmaikat odakünn, Rákos himes mezején...

Dr. K. A.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az új országház.

Közi: Dr. Némethy Gyula.

Tizenhét esztendei viszontagságos munka után, mely alatt meghalt az építő művész, Steindl Imre, a kormányelnök, ki alatt a törvények készült, Tisza Kálmán, végre, amennyiben eltekintünk a megrepedt márványfalaktól, végre elkészült az országház óriási méretű palotája. Boldogok az elhunytak, kik nem látják az építés legutolsó kudarcát, boldog Munkácsy Mihály is, ki meghalt mielőtt egyenesen az országház részére készített 100.000 frtos vázna kimaradt a dunaparti csucsives parlamentből, boldogabbak a különféle bizottsági tagok, kiknek kincses bánya volt az építés, de legboldogabb Magyarország, e tejjel-mézzel folyó

Kánaán, melynek annyi pénze van, hogy igy pazarolhat mint a parlamenti palotánál!

* * *

Jellemzőbb ez a bevezetés, mint a palota egyéb építési adatai. Hogy pl. 1880. decz. 14-én szentesítette ő Felsege az 1880. LVIII. törvénycikket, melylyel egy a nemzethez és alkotmányához méltó országház építése lett elhatározva, hogy 1885. okt. 12-én kezdődött meg az építés, hogy 1887. aug. 31-én a földmunka be volt fejezve, hogy 1895. decemberében az összes homlokzatok megszábadultak az állványoktól, végre, hogy 1896-ban a millenniumi diszgyűlés színhelye volt az épület kupolaterme. Az építkezés költségei 10 és fél millióra lőnek előirányozva, forintokban, a belső berendezés 2 millióra, de alig hisszük, hogy a tényleges kiadás a 17 millió forintot meg ne haladta volna. Egészen más kérdés, a Tisza kor-

szakot jellemző probléma, hogy mennyi jutott ebből tényleg az ország házának. Kézen-közön itt is volt nyereség, mint a bazilika sorsjegyeken. Szerencsére a törvényház előbb lett kész, mint a még mindig készülő Szent István bazilika. De lássuk immár a félhivatalos leírást.

* * *

Az állandó országház, mely alaprajzilag szökellékekkel hővitelt egyenközöny alakú, úgy van elhelyezve, hogy hossz tengelye a Duna folyamattal párhuzamos, kereszt tengelye pedig az épület város felőli homlokzata előtti térre torkoló 28 méter széles Alkotmány-utca tengelyével a főkapuzat közepén ferde szög alatt metsződik. Az alsó rakodópart a kocsiközlekedésre szabad marad, a felső rakpart ellenben csak gyalog közlekedésre alkalmas. Az épület legnagyobb hossza a Dunával párhuzamosan 270 m., legnagyobb szélessége az Alkotmány-

A város rohamos fejlődése szükségessé tette, hogy az európai nagyvárosok mintájára **czipő-, kalap- és férfi divatcikkekben különlegességi üzletet** rendezzek be, hol mindennemű férfi divatcikkek a legszébb és legegységesebb kivitelben kaphatók. — **Férfi ingek, gallérok, kézelők, harisnyák, sétabotok, kalapok, férfi-, női- és gyermek láböltés, pipere cikkek** stb. óriási nagy választékban. — A n. é. közönség minden rélege, üzletében oly kiszolgálást nyer **tartós, divatos, finom és elegáns** áruim beszerzése mellett, hogy rövid idő alatt megvalósulva láthatom azon reményemet, hogy az egész városban a hálás közönség megjutalmazza törekvésemet azzal, hogy egyik a másiknak fogja ajánlani:

Vásároljunk Rein Jakabnál, mert ott hallatlan olcsó, jó, szép és elegáns minden. 314

UJ ÜZLET!

REIN JAKAB czipő-, kalap- és férfi-divatruháza.

Nagyvárad, Zöldfa-utca, „Zöldfa“ szálloda.

Meglepetés! 8000 darab mintányak-kendőt osztok szíjjel.

Szíves látogatást kér tisztelettel REIN JAKAB.

Az országháza bemutatása.

Budapest, okt. 7.

Gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke tegnap délelőtt tíz órára meghívta a hírlapok országgyűlési tudósítót, hogy bemutassa nekik hírszolgálatuk jövődni munkahelyét. A fővárosi sajtó képviselői nagy számmal jöttek el az elnök meghívására. Az előző fogadóteremben volt a gyülekezés és kevéssel tíz óra után az együtt lévő újságíró csoport közé lépett Apponyi házelnök is. Néhány szíves szóval üdvözölte vendégeit s elnézést kért, ha esetleg egyes hiányok mutatkoznak még, kiállításba helyezve, hogy a bajokon a lehetőség szerint segíteni fog.

— Sajnos, — szól az elnök — az épület megteremtésénél nem érvényesülhetett még az én szellemem, hanem az a szellem érvényesült, mely a nyilvánosságot mindjobban kizárni igyekezett az országházból. Én készen vettem át így a házat s csak toldozásra, földözásra van módom.

Az újságírók raja ezután az elnökkel az élen megindult elsősorban ama helyiségek megtekintésére, melyekre nekik van szükségük. Lenn a teremben állott éppen Smialovszky Valér képviselő és Apponyi elnök odaszólt neki:

— Tartás mindjárt egy kis beszédet, hadd halljuk, hogyan hallunk innen.

Smialovszky tartott is beszédet a legszélsőbb jobbról üdvözölvén az újságírókat. Hangos éjlen visszhangzott rá az újságírók karzataról. Erre jegyezte meg szellemesen Apponyi:

— Mivel pedig a karzat tetszésének vagy nem tetszésének nem adhat kifejezést, a karzatat ezennel kiürítem.

Derűs kedvben folytatták ezután a körutat végig a különböző folyosókon, termeken, köztük a hat métermázsas nehéz szőnyeggel borított társalgón, míg végre eljutottak a büffébe. Ott már gazdagon terített asztal, hideg sülték, borok és pezsgő várta a házelnök vendégeit s alig helyezkedtek el valamennyien a fehér asztalok körül, máris felhangzott az első tószó.

A hírlapírók szindikátusának elnöke, Rákosi Jenő mondotta az első köszöntőt, üdvö-

zölte a hatalmasan, imponálóan épült új Házat, mint amely kifejezi, hogy milyen legyen az ország. Üdvözölte az elnököt, gróf Apponyit is, aki privát jellemében a legkiválóbb példa hűségénél, egyszerűségénél és igazságosságánál meg szereteténél fogva, melylyel a haza ügyeiért működik.

Gróf Apponyi nyomban válaszolt a köszöntőre: Nem tudom szándékosság volt-e — mondta az elnök — hogy első sorban a sajtó volt az, melyet ide meghívtam. De örülök, hogy a sajtó van itt először s nekem alkalom van elveimet újból hangoztatni. A sajtó szerintem a nemzetnek mindennap megújuló plebiscitum által megválasztott képviselője. En a népképviselőt mindig komolyan vettem. En azt nem tekintem oligarkának, hanem komoly népképviselőnek kívánom. Ezért szimpatikus reám a közszellemnek érvényesítése s ezért örülök, hogy e közszellem képviselőit, a sajtót hívtam ide meg először. Es ez új hajléknak én csak azt kívánom, hogy *nemzeti képviselőtünk azzá váljék itt, amilyennek a 48-as törvényhozás tervezte*, vagy is valóban a nemzeti szellem, érzés, gondolat és akarat képviselőtévé. S kérem az urakat, hogy minket ebben támogassanak. Üdvözölöm végül a sajtó munkásait a nemzeti képviselő csarnokában és kérem minden tekintetben a bizalmukat.

Az újságírók a déli órákig maradtak együtt a terített asztalnál.

Városi közügyek.

A közgyűlés tárgysorozata.

A holnapi közgyűlésen érdekes ügyek kerülnek Nagyvárad város törvényhatóságának előbirálása alá.

Legkiválóbb kérdése ez idő szerint a városnak a villamos világítás; a központi telep helyének a meghatározása a körmére égett már a városnak.

Hosszabb vitét fog bizonyára kelteni a szikvizadó bérletének ügye.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1902. október hó 9-ik esetleg következő napján, mindenkor d. u. 3 órakor a vá-

rosház tanácstermében tartandó ülésén a következő ügyek fognak tárgyalatni:

1. A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról.

2. Tolnavármegye közönsége Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés felmondása tárgyában kelt feliratát pártolás végett megküldi.

3. Tolnavármegye közönsége Átítara a Bajabáltaszéki vasúti hid építése ügyében érdekelt-ség megalakítása iránt.

4. A tanács javaslata az állami gyermekmenhely részére szükséges telek átengedésére.

5. Ugyanannak javaslata a központi villamos telep elhelyezésére szükséges telek megvételére.

6. A tanács javaslata Moskovics Mór tulajdonát képező telekből a köztérhez csatolandó rész megvétele tárgyában.

7. A tanács javaslata Csepregi Miklós építkezési ügyében.

8. A tanács javaslata a városház közgyűlési termének nagycsökkentése s a torony építése tárgyában.

9. A tanács javaslata a szikvizadó bérletére kötött szerződés meghosszabbítása tárgyában.

10. A tanács javaslata a nváradí orth. izr. hitközségnek iskolai célokra vásárolt telekvétel árelengedése iránti kérvényére.

11. A tanács előterjesztése a butorszálító kocsi vámmenésége kimondása iránt a nváradí kereskedelmi és iparkamara által beadott javaslatára.

12. A tanács javaslata az iparos kongresszus tagjai fogadása tárgyában.

13. A tanács a vadászterület bérletére kötött szerződést betérjeszti.

14. A tanács a villamos mű kiépítésére a Ganz és társa céggel kötött szerződést jóváhagyás végett betérjeszti.

15. A tanács özv. Szervánszky Bélánévala rét utcai iskola telkére kötött szerződést jóváhagyás végett betérjeszti.

16. A tanács Ince Lajos és társával a vadalmás területén széna lerakó hely bérletére kötött szerződést jóváhagyás végett betérjeszti.

17. A tanács Oláh Ferenczcel a serteshizláló telepre kötött szerződést bemutatja.

18. A tanács javaslata a Laporta-malom bérletére megkísérelt árlejtés eredményéről.

19. A tanács javaslata a Gilányi-korcsma épület bérletére megtartott árlejtésre.

20. A tanács a Zöldfa alatti 3. sz. birtokhelyiség bérletére megtartott árlejtés eredményéről szóló jelentését betérjeszti.

21. A tanács a Zöldfa alatti 5. sz. birtokhelyiség bérletére megtartott árlejtés eredményéről szóló jelentését betérjeszti.

utca irányában 123 m., területe 17,745.45 négyszögméter, úgy hogy nem sokkal kisebb mint az óriási angol parlament épülete a Temse mellett. A Duna felőli két torony 72.60, a kupola 96 m. magas.

A törvényhozás két háza az épület külseje is kifejezésre jut, úgy azonban, hogy a törvényhozás egysége, mint domináló eszme, mégis félreismerhetetlen alakot nyer. Ennek az egységnek a kifejezője az épület közepétől kiemelkedő kupola. A kupolához, illetőleg az általa fűződött díszcsarnokhoz csatlakoznak jobbról és balról az u. n. lobby-k és couloir-ok közvetítésével a házak üléstermei, amelyeknek saroktoronyokkal szegélyezett tetői szintén kiemelkednek jelezve kívülről is a helyet, ahol a nemzet törvényhozó testületei tanácskoznak. Az épület főbejárója, tekintettel a kényelmesebb hozzáférhetőségre, a város felőli homlokzat közepére helyeztetett, ahol a hármass kapu, valamint az oldalkapu a tágas előcsarnokba vezetnek. — Innen a főemeletbe a diszlepcső közvetítésével a felső előcsarnokba juthatni, amelyből jobbra és balra a főrendi, illetőleg képviselőházi ruhaházba van a közvetlen bejáró, szemközti pedig a kupola alatti magas oldalvilágítású díszcsarnok fogadja az érkezőt. A diszlepcsőházból a kupolacsarnokba lépőtől jobbra a főrendiház, balra pedig a képviselőház társalgó csarnokai (az u. n. lobby-k) és üléstermei és az azokat körülvevő folyosók helyezték el, míg szemközti a mindkét házhoz egyaránt tartozó helyiségek u.

m. éttermek, társalgó, olvasótermek nyertek kényelmes elhelyezést. A helyiségeknek a Dunára néző nyílása előtt tágas loggia, (nyílt oszlopos folyosó vonul végig. Közvetlenül az üléstermek mellett az előkők és háznagyok író-fogadó és hivatalhelyiségei vannak beosztva, míg a miniszterek szobái és termei, a melyekhez külön lépcsők vezetnek, a főkapuzat fölött lévő delegáció terem körül csoportosulnak. A két másodrangú kapuzat az épület északi s illetőleg déli homlokzatának közepéből nyílik s az első a főrendiházhoz, az utóbbi a képviselőházhoz és az azokhoz tartozó, részint a földszinten, részint a félémeleten és az első emeleten elhelyezett iroda és segédhivatali és e házak tanácskozó, illetőleg osztálytermeihez vezetnek. Ugyanítt a lépcső szomszédságában lesznek felszálló gépek, liftek is. Az épület félémeletének középrészét a könyvtár és levéltár, a többi részét olvasótermek, gyorsírók és hírlapírók helyiségei foglalják el, míg a földszinten, a főbejárat körül a posta- és táviró hivatalok, a pénztár, osztálytermek, ismét könyvtár és levéltárhelyiségek, iktató és kiadó, házgonnok lakása nyertek elhelyezést.

Az üléstermek berendezésére nézve megjegyzendő, hogy a főrendiházi ülésteremben 324, a képviselőházi ülésteremben pedig 461 ülőhely osztható be és ezenkívül 10—10 miniszteri szék és az elnöki, előadói és jegyzői emelvényen kívül, a gyorsírók számára 77 ülőhelyről történt gondoskodás, az utóbbiak oly

módon lévén elhelyezve, hogy a gyorsírók, habár a terem közepén, de mégis a terem többi részétől elzárta helyen üljenek és helyeikhez külön vonal az elnöki emelvény alatt fölvonuló saját lépcsőjükön juthassanak. A képviselőház üléstermének karzatain, amelyeknek alapterülete 505 m², 390, a főrendek üléstermének karzatain pedig 540 m² alapterületű 414 kényelmes ülőhely osztatott be. Az alaprajzilag teljesen azonos s egymástól csak építészeti ki-képzésükben eltérő, sokszögű két ülésterem mindegyikének hossza 25-60 m., szélessége 23-45 m., magassága 17 m., alapterülete 520 m², légűrtartalmuk 9800 m³. Mindegyik ülésteremnek 12, a karzatok fölé helyezett óriási ablaka van, amelyek világító felülete összesen közel 200 m²-t tesz. (Anyagi világosság lesz tehát elég!) Felsővilágítás sehol sincs az egész épületben.

A mi az épület anyagát illeti, az utcai összes homlokzatok, valamint a nagyobb mértékben igénybe vett szerkezetrészek is, mint pillérek, boltozatok, boltbordák stb. faragott kőből készültek, a belső csarnokok és termek díszítésére pedig márványnemek, műmárvány (tucco) és gránit alkalmaztattak. Megemlítésre méltó, hogy a magyar nemes márványok termelésére és a márványiparnak, mint új iparágának Magyarországon való meghonosításában az impulzust az állandó országház építése adta meg. Az addig parlagon hevert, az építő közönség előtt ismeretlen, nemes márványt tar-

22. A tanács a Zöldfa alatti 8. sz. bolt-helyiség bérletére megtartott árlejtés eredményéről szóló jelentését beterjeszti.

23. A tanács a Zöldfa alatti 9. sz. bolt-helyiség bérletére megtartott árlejtés eredményéről szóló jelentését beterjeszti.

24. Szűts István városi levéltárnok 3 havi szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

25. Decker Frigyes v. állatorvos 6 havi szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

Erről a törvényhatósági bizottság t. tagjait tisztelettel azzal értesitem, hogy a tárgysorozatba nevezett ügyiratok a közgyűlést megelőző napon bárki által megtekinthetők.

Kelt Nagyváradon, 1902-ik évi október hó 7-én.

Bordé Ferencz,
főjegyző.

A Szigligeti-társaság választmányi ülése.

Tegnap d. n. 5 órakor tartotta a Szigligeti-társaság választmányi ülését.

Jelen voltak: Rádl Ödön elnök, Sipos Orbán, dr. Gyémánt Jenő, dr. Radó Ignác, dr. Adorján Armin, Láng József, dr. Hoványi Géza választmányi tagok.

Dr. Schlauch Lőrincz emlékezete.

Az elnök meghatott szavakkal adott kifejezést annak a veszteségnek, mely a társaságot dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök elhunytával érte. Ugy a magyar egyházi irodalomnak, mint a szöveklatnak is nagy veszteség ez a gyász. Jeleznie kell, hogy az elhunyt nagy bibornok-püspök a társaság iránt mindenkor a legjobb indulattal viseltetett, a minek kifejezést is adott az által, hogy a társaságnak bőkezű alapítványával alapító-tagjává lett s felolvasó ülésein is részt vett. Ennek folytán a gyászalkalmával a társaság elnöke koszorút helyezett a ravatalra, a temetésen küldöttség vett részt a társaság nevében s egyúttal a gyászoló családnál a társaság részvételek kifejezést adott.

Folyó ügyek.

Özv. Dobsa Lajosné megköszöni a társaság részvétét és küldött koszoruját.

A nyár folyamán megvizsgálta a társaság könyvtárát a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőisége részéről György Aladár kiküldött biztos. A biztos mindent rendben talált

s látogatásának eredményét a miniszter újabb hatszáz koronát utalt ki a népkönyvtár céljaira.

A csatádi Lenau-szobor-bizottság meghívta a társaságot a Lenau-szobor alapkövetelésére; mivel senki sem mehetett el, a társaság egy szertűn tudomásul veszi a meghívást.

Lovas Zsigmond tb. főmérnök átiratot intézett a társasághoz, melyben figyelmeztet arra, hogy Szilágyi Dezső igazi szülőháza már nem áll fenn, hanem annak helyén kisdudó épült. Ennek következtében a felirat következőleg módosult:

Itt állott Szilágyi Dezső szülőháza, stb.

A szegezi Dugonics-társaság, a debreczeni Csokonai-kör jelentése tudomásul vétetik.

Naményi Lajos keserves levélben panaszkodik valami állítólagos mulasztás miatt, amelyet vele szemben a titkári hivatal követett volna el. Mintán az egész panasz tárgyaltan, erről a panaszkozó hivatalosan értesítettik.

Dr. Szombathy István főreáliskolai tanár Nagyváradról elköltözvén, a választmányi tagságról lemondott.

Jókai Mór fogadtatása.

Somogyi Károly színigazgató levélben értesítette a társaságot, hogy Jókai Mór e hó 13-án Kolozsvárról visszajövet Nagyváradon kiszáll s részt vesz a tiszteletére a Szigligeti-színházban rendezendő díszelőadásban.

Az idő sokkal rövidebb arra, hogysem a Szigligeti-társaság átvegye az ünnepély rendezését s nagyszabású ünnepélyt tartasson. Az elnök mindössze annyit tart lehetőnek, hogy a társaság elnöke, alelnöke és főtájkára fogadják az indóházban s a társaság hódolatát tolmácsolják.

Dr. Hoványi Géza bevonná a fogadtatásba Nagyvárad városát, megkérné, hogy a város páholya rendelkezésére bocsáttassék, a város fogadatok adjon, pénteken pedig az átutazó Jókaitól megkérdeznék, hajlandó-e hétfőn este a színházi előadás után tartandó banketten részt venni? Ha igen, akkor a bankettet meg lehet tartani.

Sipos Orbán egyelőre azt kívánja kimondani, hogy Jókai iránt hódolatának kifejezést kíván adni. E határozat alapján lépjen érintkezésbe Rádl Ödön elnök és dr. Hoványi Géza színházi bizottsági elnök Somogyi Károly igazgatóval s a további módzatokra vonatkozólag rendelkezzenek a társaság tagjaival, mindenki kész lesz támogatni.

Dr. Radó Ignác minden hivatalos színezetet melőzni kívánna, Nagyvárad közönségének spontán lelkesedésével is ragyogó ünnepélyt lehet majd elérni.

A választmány Sipos Orbán indítványát egyhangulag elfogadta.

Az őszi munkaprogramm.

F. hó 26-án a társaság megtartja jubileumi diszgyűlését. Az évkönyv a közbejött néhezések miatt csak december hóban jelenik meg. Ugyancsak decemberben meg fogja tenni jelentését a drámabírálo-bizottság is, mely az október 31-én lejárandó pályázat dolgában dönteni lesz hivatva. A pályázatra eddig 8 mű érkezett be.

Ugyancsak az ősszel meg fogja tartani a társaság rendkívüli közgyűlését is, a melyen határozni fog a megváltoztatott alapszabályok ügyében.

A tél folyamán a társaság még 3 felolvasó ülést fog tartani.

Indítványok.

Láng József pénztárnok jelentést tesz arról, hogy Sándorffy első nagyváradai színigazgató síremlékét Weiszlovits Adolf és fia cég fogja készíteni s az emlék halottak estőjére készen fog állni.

A jelentést tudomásul vették.

Házi kezelés vagy bérlet?

— Megjédtek a pertől. —

Évek óta kísért a szikvizadó ügye, míg odáig jutott, hogy az eddigi bérlő ijeszttéssel akarja biztosítani a saját részére a bérletet s az ezzel járó busás jövedelmet.

A pénzügyi szakbizottság a házi kezelés mellett foglalt állást, de a tanács más véleményben van.

Egy jogalap nélküli szerződésre támaszkodik Feldmann eddigi bérlő — s pert indított a város ellen, mintegy 90,000 korona erejéig. Most azonban hajlandó a pert visszavonni, ha a város továbbra is öneki adja a bérletet.

A pénzügyi bizottságban és a tanácsban is alaposan ki lett fejtve, hogy mily anyagi haszonnal jár a városra, ha az újévkor ugys lejáró bérlet megszüntetésével a házi kezelést hozzák be.

Tegnap ismét ezzel foglalkozott a tanács mint állandó választmány a kérdéssel. Hosszas és érdekes vita kerekedett, amelynek során ki lett mutatva, hogy még pervesztés esetén is nyer a város a házi kezelés által.

talmazó számos magyarországi telepen (Vaskőh, Siskőh, Gyűd stb.) amelyekre a geológusok és petrographusok kőfaragóink figyelmét felhívták, tetemes befektetéssel, márványbányákat nyitottak.

Az épület szobrászati díszítésénél az volt az alapeszme, hogy e szobrokban nemzetünk története hű kifejezést nyerjen. Az épület északi kocsimegállójának földszinti magasságában Arpád szobra, két allegorikus alak között a honfoglalást jelképezi, a déli kocsimegállójánál ugyanazon magasságban pedig Szent István király szobrával és a mellette álló allegorikus két alakkal a honalapítás eszméje jut kifejezésre. Arpád szobra fölött az északi oldalon még rendelkezésre álló két helyen, a hét vezér szobra áll. A dunai homlokzaton a vezérek és királyok szobrai Arpádtól V. Ferdinándig időrendben sorakoznak. A város felőli szökellékben pedig Erdély fejedelmek, kiváló országnádorok, hadvezérek és államférfiak szobrai foglalnak helyet.

Végül megemlítendő még, hogy az összes tetőszerkezetek vasból készültek s palával és vörösrézbadoggal fűdvék s hogy mindenütt tűzmentes fűdémekek vannak alkalmazva.*

* * *

Erről az épület külsőjéről és részben belsőjéről is. A díszlépcsőcsarnokról és a kupola-

* Az eddigi leírást a az állandó országház Budapestén című füzetből vettük.

csarnokról akarunk még egyelmást elmondani. Az előbbi a legnagyobb méretű belső helyiség, amennyiben hossza 32 m., szélessége 16, magassága csaknem harmincz méter, úgy hogy a váradi színház nagy kupolája alá férne. Meny-nyeztét Lotz Károly al tempora festményei díszítik, melyek a törvényhozást allegorizálják. A lépcsők és a terem bordázata márványból való, így a többi között a korlátok oszlopocskái vaskő-i piros márványból. (És mégse lendül föl vaskő-i márványiparunk!)

A kupolacsarnok oly rendeztizenhatszöböl fejlődik, melynek belső átmérője 20-80 m. A csaknem teljes kupolatermet köröskörül nyílt folyosó övezi, melyet csúcsíves árkádok kötnek össze a kupolateremmel. A kupolacsarnok magassága 27-20 m.

Az árkádok fölött páholyok vannak, a páholyok fölött köröskörül óriási csúcsíves ablakok szűnnek üvegfestményeik izzó színein át bőséges fényt a márványtól ragyogó csarnokba. Vaskő-i márványt itt is alkalmaztak bőven. A kupola tizenhat pillérjén, az árkádok magasságában magyar királyok és fejedelmek csoportosított szobrai díszlenek, melyek boragányból öntvék és gazdagon vannak kifestve. A külső belső szobrászati művek alkotói voltak: Köhli Miklós, Szécsi Antal, Majer Ede, Brestyánszky Béla, Róna József, Bezeredy Gyula, Holló Barnabás, Kallós Ede, Keszler Adolf, Lantay Lajos, Szász Gyula, Tóth István, Vasady Ferencz, Singer Antal, Frank

Kálmán, Strohofer Béla, Kiss György, Andrejka József, Mátray Lajos, Ligeti Mór, Hirsch József, Fleischl Károly, Jankovich Gyula, Mikula Ferencz.

A képviselőház, a főrendiház üléstermei és egyéb termek a szobrászati díszben kívül még gazdag festészeti díszítést is nyertek. A már említett Lotz Károlyon kívül Dudits, Jantyk, Krenner, Kriesch, Spányi és Vajda Zsigmond festőművészeink alkotásaiban gyönyörködhetünk, kik mind al fresco képeken örökítették meg alkotmánytörténetünk nevezetesebb mozzanatait. E frescók nemrég a képviselőházban igen kiméltlen kritikában részesültek, melyet a »Művészet« cz. folyóiratunk jórészen visszautasított, s melyre mi itt nem akarunk visszatérni, amennyiben inkább az épületek magára szeretnénk még néhány megjegyzést tenni.

Először is, ami a méreteket illeti, ezek valóban oly impozánsak, hogy mellettük a kontinens összes parlamentjeinek méretei eltörpülnek, sőt a kolosszális londoni parlament sem sokkal nagyobb. A londoni parlament példáját különben az építő két dologban követte. Először is annyira a Duna mellé építette a palotát, hogy csak a Dunából vagy Budáról lehet látni a főhomlokzatot, ami annál rosszabb, mert ennek következtében a diszkapuzat az épület hátulsó homlokzatára került, azaz hogy triviálisan szóljunk: az épületnek se eleje se hátulja. Másodsor, a stílus megválasztásában is a lon-

Nagyon gyenge ellenérv volt az, hogy ráfizetne a város a házi kezeléssel. Ebből az következnék, hogy Feldmann minden haszon nélkül, tisztán a város iránti mérhetlen szeretetből bérelte ki a szikvizadót.

Dehát akkor miért ragaszkodik oly csökönyösen hozzá?

A városi tanács azonban tegnap kimondotta, hogy a pár száz korona magasabb bérért a szerződés meghosszabbítását javasolja a közgyűlésnek, ha Feldmann visszalép a pertől.

Komlóssy József gazd. tanácsnok terjedelmes, kellőleg indokolt különvéleményt terjeszt a holnapi közgyűlés elé, amelyben a házi kezelés nagy fontosságát és jövedelmezőségét mutatja ki.

A közgyűlés előreláthatólag belemegy a házi kezelésbe, habár bizonyára akadnak Feldmann ajánlatának pártfogói, akik hangsúlyozzák, hogy Feldmann már nagyobb berendezkedést tett most óriási kára lesz, ha elcsúszik a béreltetől.

Ez a berendezkedés azonban csak üres szó, mert legfeljebb nagyobb wertheim-szerénynyel rendezkedett be a bérlő, ahova a béreltetből folyó busás nyereséget elhelyezze. Más berendezkedésre szüksége nincs.

UJDONSAGOK.

TAJAKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Okt. 19-20. Iparosok országos kongresszusa.

* **Személyi hír.** Dr. **Zaffery Károly**, a turini Don Bosco-féle szaléziano-intézet magyar igazgatója tegnap este Nagy-Váradra érkezett régi barátja dr. **Steinberger Ferencz** apátkanonok látogatására.

* **A villamos világítás berendezése.** A holnapi városi közgyűlésnek egyik érdekes tárgya lesz a villamos világítás berendezésére a Ganz-céggel kötendő szerződés. A gépekre vonatkozólag eltérések vannak felvéve a szerződésben.

doni parlamenthez közeledett, azaz a csúcsives stílust választotta, ami indokolt lett volna tekintettel alkotmányunk dicsőséges történetére, ha a művész le tudta volna küzdeni a stílus nehézségeit. O a bécsi főmunkások templom kupoláját ráállította egy elnyult csúcsives épületre, vagy a washingtoni Capitolium tervét lefordította klasszikusból csúcsives stílusra és az eredmény bizony nem volt kedvező. Még nővel a bajt, hogy a két ház termeinek oly magas födeleket adott, hogy ezek határozottan rontják tömegükkel is, heterogén alakjukkal is a kupola hatását, amely nagyon sok oldalról épen nem dominál. A főhomlokzaton kívül a többi homlokzatok még egyhangúak is, még pedig nem azért mert szobordiszfűk nem igen van, hanem pillérrendszerük miatt. A bécsi városház e tekintetben is sikerültebb alkotás, bár nagyságára nem vetekedhetik parlamentünkkel.

Végül álljon itt a műszaki vezetőség listája: **Steindl Imre**, művezető építész. Helyettese: **Tandor Ottó**. Tagok: **Santhó István**, **Förk Ernő**, **Szilágyi János**, **Wigand Ede**, **Vásárhelyi Dezső**, **Müller Károly**, **Galgóczy István**.

Adja Isten, hogy munkájuk eredménye, a tündöklő új országház, melyet e haza anyai áldozattal, mellet, sok századok viharával dacoljon, s hogy ami főbb, e hon «atyái» benne mindig a haza igaz javát előmozdító törvényeket alkossanak.

Az eddigi kisebb gépek helyett ugyanis 2 nagy és 1 kisebb gép beállítását javasolták a szakértők s ez mintegy 16,000 korona nagyobb költséget okoz. A szerződést a jogügyi szakbizottság is letárgyalta s elfogadásra ajánlta, de azt a módosítást tette, hogy a felmerülő vitás esetekben választott bíróság döntsön. — Ha a közgyűlés a szerződést elfogadja, a Ganz-cég olyan arányban rendezi be a központi telepet, hogy az a villamos vasut részére is szolgáltatja az áramot. A közúti vasutal még nincs meg az egyezés éppen a legfontosabb kérdésben, az áramért fizetendő összegre nézve. Ha a város a villamos vasut részére is berendezi a telepet a megegyezés e őt, kiszolgáltatja magát egészen a közúti vasutnak. Ugy diktál, ahogy neki tetszik, mert a város kényszerhelyzetbe jut. Hogy pedig ki fogja használni a helyzetet a közúti vasut, azt az eddigi eljárások után mindenki biztosra veheti.

* **Ö Felsége adománya.** A király a legyesbényei római katolikus főkisközségnek templom építésére, magánpénztárából 400 korona segélyt adományozott.

* **A Szigligeti-Társaság jubileuma** tárgyában a kiküldött rendező bizottság tegnap tartotta ülését. Dr. **Hoványi Géza** elnök bejelentette, hogy **Somló Sándor** megígérte közreműködését. **Endrődi Sándor** nem tehetett formális ígéretet, de biztosította az elnököt, hogy kellő módon fog kifejezést adni a társaság iránti érzelmeinek. A bankett rendezésére **Mezey Mihályt** fogják felkérni. A meghívóra rá fogják nyomtatni a diszeldadás színelapját. A hivatalos tisztszok sorrendjét a titkár fogja megállapítani.

* **A szerb gabona ellen.** A magyar gazdaközönség hosszú évek óta panaszkodik a szerb gabona beözönlése miatt, mivel a most fennálló vámkedvezmények teszik lehetővé a magyar gabonánál sokkal silányabb szerb buza és tengeri beözönlését. Tolnavármegye feliratot intézett a képviselőházhoz és a kormányhoz, amelyben Szerbiával szemben a vámdíjtételek változtatását sürgetik, olyképen, hogy a magyar gabona kellő védelemben részesüljön a szerbiai gabonával szemben. Tolnavármegye feliratát pártolás végett Nagyvárad városának is megküldötte. A városi tanács javasolja a közgyűlésnek, hogy hasonlított felirattal pártolja Tolnavármegye feliratát.

* **Az új városház tornya.** Az építés alatt levő új városháza tornyának építését egyelőre beszüntették, mert az újabb tervet még nem fogadta el Nagyvárad törvényhatósága. Az új terv tetszetős, szép, s célszerű azért főleg, mert egytűl tüzoltó őrtoronyul szolgál. Egy óriási hibája van azonban, mert 14,000 koronával emelné a megállapított költségeket. A közgyűlés pedig aligha szavazná meg ezt a nagy összeget. Ifj. **Rimanóczy Kálmán** építész ennek tudatában egy újabb tervet készített s nyújtott be a városhoz, melyet ma, szerdán délelőtt 11 órakor tárgyal a városház építésére felügyelő bizottság, s az itt hozandó határozattal együtt kerül a torony ügye a holnapi közgyűlés elé. Az új terv kivitele mintegy 6000 koronával kevesebbe kerülne, mint az előbbi terv. — A holnapi közgyűlés határ z a felett is, hogy az eredeti tervtől eltérően, megnagyobbítsák-e a közgyűlési nagytermet. A költség-többlet a terem nagyobbra építése folytán mintegy 3000 koronára ragna.

* **Betört a gazdájának lakásába.** **Guttmann Sámuel** bérkocsi tulajdonosnak loápolója, **Kiss Gábor** hegyköz-szentimrei illetőségű paraszt legény, tegnap reggel az ablakon át betört saját gazdájának Nagy-Körözs-utca 572. szám alatti lakásába. Az asztalfőkből, annak feltörése után 23 korona készpénzt lopott ki.

Ellopta még ezenkívül gazdájának összes fehérneműit és a saját cselédkönyvét. Mindezekkel aztán nyomtalanul megszökött.

* **Az új főmérnök kinevezése a közgyűlés előtt.** Említettük, hogy **Beóthy László** főispán **Köszeghy József** m. á. v. igazgatósági mérnököt nevezte ki Nagyvárad város főmérnökévé. A kinevezést **Rimler Károly** polgármester a holnapi közgyűlés elé terjesztendő havi jelentésében hozza a törvényhatóság tudomására. Az új főmérnök még a folyó hó első felében leteszi a hivatalos esküt és október hó 15-én veszi át a városi mérnöki hivatalát vezetését.

* **Poynár Dénes temetése.** Oriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra **Poynár Dénest**, a nagyvárad királyi ítélőtábla volt kiváló bíráját. A temetés 10 órára volt kitűzve, de már jóval előtte gyülekeztek az elhunyt pályatársai, jóbarátai s rokonai a temetésre.

Jelen voltak: A királyi tábla bírói kara és összes tisztviselői élén **Ritoók Zsigmonddal**, **Sábel Kálmán** kir. főügyész vezetése alatt a kir. főügyesség, **Nagy Ferencz** elnök vezetése alatt a kir. törvényszék bírói és tisztviselői, **Velyáczy Gyula** és dr. **Móré Pál** kir. táblabírák a két járásbírói tagjaival, **Stauber József** igazgató és **Vidovich Béla** tanár a főreáliskola részéről, a főgymnasium tanári karának küldöttsége, **Papp János** m. főjegyző, **Rádl Odón**, **Nogely István**, **Nyes Mózes** kanonokok, dr. **Schweiger Ede**, dr. **Popovits Miklós** m. főorvos, dr. **Mihelyi Lajos**, dr. **Papp Coriolán**, **Zigre Miklós**, dr. **Duma Flórián**, dr. **Buna János**, dr. **Kiss Döme**, **Sulyok István**, **Diamandi József**, **Vulkán József**, **Papp József**, **Pántya Péter** stb.

A besztertelést **Mangra Vazul** püspöki helynök végezte teljes egyházi díszben **Pakala Tamás** esperes, **Horváth Endre**, **Diamandi Miklós**, **Papp György**, **Bogye Pál** és **Papp János** segédletével. A besztertelés után négyes fogatu díszes üveges gyászokocsira helyezték a remekművű masszív ércokorsót és a gör. kel. székesegyházba vitték, a hol ünnepélyes gyászmisét tartottak, melynek végeztével az impuzáns gyászmenet a központi temetőbe vonult, hol örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A ravatalt számos díszes koszoru ékesítette, melyeknek felirata a következő volt:

Edes apánknak — gyermekei.

Zigre Miklósné és családja — szeretett testvéreinek.

Poynár János és családja — utolsó üdvözlél. **Ozv. Rezeyné** és fia — szeretett bátyjuknak. A legjobb testvérenek — **Poynár Miklós** és családja.

Nyugalom és béke — **János** és **Emilia**.

Olga és **Melanie** — szeretettünk jelétül.

Sal Ferencz — őszinte részvéttel.

Diamandy Miklós és **József** — szeretett unokabátyjuknak.

A nagyvárad kir. ítélőtábla és kir. főügyesség — kartársi szeretettel.

A felejtethetlen barátnak — **Pakala**, **Pántya**, **Papp** és **Duma**.

A díszes temetést a **Weiszlovits** cég rendezte szokott pontossággal.

* **Sikkasztó postafőtiszt körözése.** A bécsi rendőrigazgatóság körözi **Horch Frigyes** ottani születésű 50 éves, nő postafőtisztet, ki a postahivatalból 54468 koronát elsikkasztván, megszökött. A sikkasztó középtermetű, hajlott, kékszemű, vörösbarna haju, arczépe a rendőrség bűnügyi osztályában megtekinthető. A sikkasztó kézrekerítője 1000 korona jutalmat kap, azonfelül a nála talált pénz 10 százalékát.

* **Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyert: 28898.

5000 koronát nyertek: 62112 2811 60435 92887 66522 65318 8944 3173.

2000 koronát nyertek: 22474 67098 42119 31864 8241 96241 26194 11129 22140 48387

64724 65050 5144 13558 15412 58701 10012 50897 65145 76023.

1000 koronát nyertek: 84036 78485 64318 79153 12469 40014 51557 36397 25162 92126

73751 80780 38765 40752 45357 31506 83446
 93745 7445 16591 29009 52884 23157 74485
 93273 35129 24448 26577 14461 19073 29259
 14496 32332 4109 12642 9580 84013 53412
 5668 42082 16167 93056 20207 46867 13632
 35522 610 72973 44167 52165 63746 21207
 28576 14248 8666.

500 koronát nyertek: 71929 29593 7624
 6137 79961 56605 18335 12380 98824 40896
 70654 74992 63666 73550 22349 39349 90977
 91606 33750 25288 70817 63235 7158 36762
 9114 69971 57735 35715 91012 16167 49370
 80812 42256 28642 54366 56620 61619 21151
 38384 54025 5124 77222 68617 17803 52591
 15909 70643 13957 84123 99598 59560
 25453.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

* **Hol lesz a villamos telep.** A mult havi városi közgyűlés kimondotta, hogy a központi villamos telepet a várad-velencei v sut állomás mellett levő területen építteti. A városi mérnöki hivatal próbakutat ásott a kijelölt területen s a próbaszivattyuzásoknál kitűnt, hogy nincsen elég víz a villamos telep üzeméhez. A bizottság azonban elrendelte, hogy a kut mélyítése után újabb próbaszivattyuzások eszközöltessenek. A bizottság tegnap kint járt a telepen s konstataálta, hogy a kut nem képes az üzemhez elég vizet szolgáltatni. A tanács ezen tapasztalatok alapján azt javasolja, hogy a központi telepet a város a régi sertésvásártérre építse s tekintettel a későbbi fejlesztésre, vásárolja meg a szomszédos Rosenfeld féle telket. A törvényhatóság a holnapi közgyűlésben határoz a központi telep helyére nézve.

* **Nyakoncsipett libatolvaj.** Tegnap reggel 7 órakor Józaj János madarász földmives bejött a hetvásárra, hogy eladja a nyáron hizlatt libáit. A Kispiacon telepedett le és mind a 20 libáját egy zsákra rakta ki. Nyomban ezután Kiss Mária hírhedt tolvajná arra jártában felkapott egy libát és futásnak eredt. Józaj utána szaladt és csakhamar el is csípte a libahusra éhezett hölgyet és bekísérte a rendőrségre.

* **Sajtóper a Nagyvárad Friss Ujság ellen.** A Friss Ujság tegnapi számában sértő hangú hirben támadta meg dr. Rosenthal Mór nagyvárad ügyvédet azért, mert állítólag Hevesi Sándor ellen egy árverési hírdelményt a Nagyvárad Ujságban megállapodás ellenére közzétett. A cikkre vonatkozólag melynek különben már a címe: »Ügyvédi szemtelenség« is erősen sértő volt az egész ügyvédi karra, a következő sorokat vettük:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Sziveskedjék b. lapjában a következőket közzé tenni:

A Nagyvárad Friss Ujságnak f. évi október hó 7-iki számában közzétett újdonságban, ügyvédi minőségemből folyó eljárásra vonatkozó sértő és rágalmozó kifejezések miatt a sajtóper megindítottam.

A közlemény sértő tartalmát pedig valótlanoknak jelentem ki.

Nagyvárad, 1902. október hó 7-én.

Dr. Rosenthal Mór,
 ügyvéd.

* **Restaurált Rákóczy-templom.** Egy igen híres műemléket, a sárosmegyei zborói róm. katolikus templomot, a napokban szentelte föl Bubits Zsigmond kassai püspök megbízásából Korányi Antal bártfai prépost. A fölszentelésen a megye előkelősége közül igen sokan vettek részt. Az ősrégi templom Rákóczy György kastélyának udvarán áll, amely most már az Erdődy grófoké. A templom alá régebben az Aspremonte grófi család temetkezett.

* **Találtatott 3 ökör és 3 juh.** Igazolt tulajdonosaik átvehetik a tolonczbázban. Tulajdonos nem jelentkezése esetén a jószágok 8 napon túl elárvereztetnek.

* **Egy derék matróna halála.** Részvétellel értesültünk, hogy egy köztisztelőben állott derék agg urnó: özv. Windisch Mártonné tegnap délután, 78 éves korában elhunyt. Előkelő nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése holnap, csütörtökön délután leaz. A családi gyászjelentés a következő:

Windisch Lotti özv. Németh Istvánné, Windisch Márton és neje Várföldy Terézia, Windisch Amália özv. dr. Biró Józsefné mint az elhunyt gyermekei; özv. Walasek Venczelné, született Gréf Amália mint sógorné; továbbá néhai Windisch Károly özvegye Jellmann Irén mint menyeg; Windisch Károly, Körffy Károlyné, született Reindl Jolán és családja, Reindl István és családja mint unokák, ugy a magok, mint az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetetlen édes jó anya, anyós, nagyanya, sógorné és rokonnak, özv. Windisch Mártonné szül. Walasek Amáliának folyó évi október hó 7-én, d. u. 3 órakor, életének 78. özvegysége 29-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szent-segítségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai ugyane hó 9-én, d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Lukács György-utca (Kőfaragó) 861. sz. háznál beszenteltetni és a várad-olaszi-i temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig f. hó 10-én, d. e. 10 órakor fog a Premontrei-rend templomában az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Nagyvárad, 1902. október 7-én. Béke lengjen porai felett!

* **Elveszett váltó.** Tegnap a Szent László-téren elveszett egy 130 koronáról kiállított váltó, Pillán Ferenc elfogadó aláírásával. A becsületes megtaláló sziveskedjék a keresk. kamara helyiségében átszolgáltatni.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Kis herceg.
 Csütörtök: A haza.
 Péntek: Svihákok (Premier).
 Szombat: Svihákok.
 Vasárnap: (d. u. Lotti ezredesei.
 este A régi szerető.

Két premier. Rövid egymásutánban két érdekes premiert fog nyújtani a színház. Az érdekesebb mindenestre a Svihákok premierje lesz, a pénteki premier. Az utóbbi esztendők nem termeltek még kedvesebb és melódiozussabb operettet a Svihákoknál. De nem csupán Zieher muzsikája teszi becsessé a darabot. Amitől az újabb operett-stilus kezd elszoktatni bennünket: a Svihákoknak kész, ügyes, ötletes meséje van, a zene nélkül is élvezetes. A színtársulat egész énekesnő gárdája játszik a Svihákokban. Márkus Aranka, Amon Margit, T. Pogány Janka, Bilkei Irén, Kulinyi Mariska a főbb női szereplők. Pintér, Bérczi, Szathmáry, Kalmár, Krasznay, Bognár és Dési játszanak még nagyobb szerepeket. A másik premier vasárnap lesz. Géczy István legújabb darabja, a Régi szerető ez, mely Géczynek egyik legnagyobb hatásu műve. Orley Flóra, Bilkei Irén, Pintér Imre, Bognár János, Kovács Lajos stb. a darab főbb szereplői.

Az őrnagy ur című szenny darabot ma már igen kis számu közönség nézte — jobban mondvá pirulta — végig. A mi kis közönség volt, az mind csak karzati publikum volt. A többi helyek — kivéve egy pár kibérelt páhoty és körszéket — mind üresek maradtak. Hölgyközönség egyáltalán nem volt látható a színházban. Somogyi nagyon csalódott akkor, mikor azt gondolta, hogy Mars és

Kéroul czég malaczságoktól duzzadó trágár tákalmánya busásan jövedelmező kasszadarabnak fog beütni. N—nn.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 20.

Bérlet 8. sz.

Ma szerdán, 1902. október 8-án

A kis herceg.

Operette.

S Z E M E L Y E K :

Parthenais herceg — — — — — Amon Margit
 Mortlandry, vívómestere — — — — — Pintér Imre
 Frimouse, a herceg nevelője — — — — — Bérczi Gyula
 Parthenais hercegnő — — — — — Bilkey Irén
 Navilly — — — — — Kertész S.
 Tanuvilly — — — — — Kohári Pál
 De Chateau Lansac Diana, a
 lunevilli nemes kisasszonyok
 nevelő intézetének igazgatónője T. Pogány Janka

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr., Tálalászk, 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérhazzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7 6 órakor.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, október 9-én

A H A Z A.

Dráma.

EGYESÜLETEK.

A régész egylet gyűlése.

A biharmegyei és nagyvárad régészeti és történelmi egylet október 10-én, az pénteken délután 5 órakor a vármegye székházában választmányi gyűlést tart, melyre az egylet választmányi tagjait ez uton is meghívja tisztelettel az elnökség.

Igazságszolgáltatás.

Házasságszédelgés a szabadkőművességgel.

Tsuk Lajos volt magánhivatalnok ügynöke volt a Kaufmann és Rietzsehel drezdai czégnek s ennek mintagyűjteményét, melyet a káros 200 márkára becsült, elzalogosította. E miatt sikkasztás címén helyezték vád alá, de érdekesebb, mint csapta be Eisler Annát, egy bécsi hajadont. Bécsben tartózkodván, megismerkedett a leánnyal s rögtön házasságot ígért neki. Tsuk, a ki kereskedelmi akadémiát végzett s így intelligens ember is, tetszett a leánynak, de azért mégis érdeklődött az iránt, hogy a faczér hivatalnok hogy fogja eltartani.

— Hiszen még anyyia sincs — mondotta, hogy megesküdjünk.

A fufangos vőlegény-jelölt tüstént kész volt a felelettel:

— Nincsen? Aztán miért vagyok én szabadkőműves?

Eisler Anna nem értette a kérdést, de Tsuk folytatta:

— Szabadkőműves vagyok s így mindjárt »házassági segély« címén is kapok 1000 koronát a szabadkőműves páholytól.

Sok mindennel kecsgettette még a leányt, a ki hitt a szélhámosnak s az esküvő napjáig

lassankint odaadta neki a péczecskéjét, sőt az ékszerait is. Persze, egyéb sem kellett Tsuknak s a házasságból semmi sem lett. A sikasztáson kívül ezért család címén is vád alá helyeztetvén. Tsuk Lajos ügyét *Agorasztó* bíró elnöklésével tegnap tárgyalta a b.-pesti törv. szék, amely dr. Balázs alügyész vád- és dr. Kisfalvi A. Rezső védőbeszéde után a vádlottat a sikkasztás vádjától felmentette, ellenben a házasságzédelgésért *egy évi börtönre* ítélte. Felebbezett.

Csöd. A nagyváradi kir. ítélőtábla végzése folytán a nagyváradi kir. törvényszék Kovács Ignác nagyváradi be nem jegyzett kereskedő ellen a csődöt megnyitotta. Tömeggondnok dr. Duma Flórián, helyettese dr. Kurländer Ede, bejelentési határnap december 3.

MULATSÁG.

Az izr. nőegylet estélye. A nagyváradi izr. nőegylet az idén is rendezte tavalyiához hasonló fényes, táncszal egybekötött thea estélyt, e hó 25-én. Az estély műsorát legközelebb közöljük.

TÁVIRATOK.

Széll Kálmán a királynál.

Bécs, október 7. (Saját tud. távir.) O Felsege ma reggel 8 órakor Széll Kálmán miniszterelnököt egy óránál hosszabb kihallgatáson fogadta, a mely alkalommal a miniszterelnök részletes jelentést tett a helyzetről. A miniszterelnök a délutáni három órai gyorsvonattal visszautazik Budapestre, hogy a szabad- elvű párt mai esti értekezletén részt vegyen.

Kihallgatás.

Bécs, október 7. (Saj. tud. távirata.) A király ma *Goluchovskyt* és *Körbert* egy órai együttes kihallgatáson fogadta.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, okt. 7. (Saját tud. távir.) A szabadelvű klubban ma este 7 órakor értekezletet tartottak. Podmaniczky báró elnök meleg szavakban üdvözölte Széll Kálmánt, mire Széll válaszolt.

Az új parlament.

Budapest, okt. 7. (Saj. tud. távir.) Ma délután helyezkedtek el a képviselők az új parlamentben, Apponyi vezetésével megsejlelték a helyiségeket. A büffében felterített asztalok dusan megrakva várták a képviselőket estebédre. A miniszterek közül megjelentek: Lukács, Fehérvári, Plósz és Darányi.

Óriási tűz Temesvárott.

Temesvár, október 7. A Józsefvárosban az éjjel Goldstein Fülöp cementgyárában tűz ütött ki, amely a gyárat és a szomszéd gabonaraktárakat elhamvasztotta. A kár 40.000 korona. (M. T. I.)

A szászrégeni választás.

Szászrégen, október 7. (Saját tud. távirata.) A választás eddig a legnagyobb rendben folyt le. Eddig *Telekyre* 208, *Urmanczyra* pedig 219 szavazat esett. Még 30 község nem szavazott le.

A margitai petíció.

Budapest, október 7. (Saj. tud. távir.) A kuria ma tárgyalta a margitai petíció ügyét. A védők alaki kifogást emeltek, mert a petícionálók nem tudták, hogy mit irtak alá. Aláírásaikért Örleytől 2—3 forintot kaptak. Kérvénybeli tények igazságok esetén is nem érvénytelenségek. A királyi Kuria az alaki kifogásokat elutasította.

A kérvényező védője ismertette a petíciót és kérte az érvénytelenség kimondását. Aigner Adolf, Szathmári Mór védője fejtegette, hogy a petíció nem állhat jogilag és állításai valótlanok. — Kérte az elutasítását. Ítéletet még eddig nem hoztak.

Az irsai gyilkos.

Budapest, okt. 7. (Saját tud. távir.) Tegnapelőtt kocsin egy nő érkezett a suly-sápi vasúti állomásra. A közönség *Horváth* százados gyilkosát ismerte fel benne. Az este lépre került feltűnően szép takarítónő *Ondu* Julia. A legközelebbi vonaton Kecskemétre vitte két börtönőr, ami azonban nem gátolta abban, hogy az utasoknak elbeszélje tettét. Sajnálja, hogy elfogták, mert még nem végezte be munkáját. Még megakartá ölni mostoha anyját és egy gazdag földbirtokosnét. Elbeszélte, hogy egy fiatal embernek hálózába kerített egy előkelő családból származó uri lányt, kit becsalt az erdőbe s ott, mivel az fenyegetődzött, hogy feljeleníti, hát megölte. Másnap ugy találták meg a falevelek közt a szerencsétlen teremtést. Az uti társai borzadva hallgatták az emberi méltóságából kivetkőzött nő beszédét.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, okt. 7. (Saj. tud. távirata.) A függetlenségi párt mai értekezletén általában viharos hangulat uralkodott. Elhatározták, hogy holnap Széllt nyilatkozatra szorítják. Ennek végbevételével *Kossuthot*, *Barabást* és *Koltányit* bizták meg.

Ha nem kapnak kielégítő választ, akkor heves támadást intéznek ellene. Barabás a rossz kiegyezésért a kormányt s a dynastiát teszi felelőssé. Ezen kívül is több interpellációt jelentettek be a kormány elmaradásáért a Kossuth-ünnepen.

Az ál herceg.

Budapest, október 7. (Saj. tud. távir.) Csütörtökön Budapesten a New-York kávéházban egy fiatal állítólagos herceg mulatott. Pinczereknek fizkoronás borralót adott. A fővárosi mulatóban pedig két tekintélyes mágnással ült egy páholyban, kiknek az igazgató bemutatta. Másnap már elutazott Budapestről. Az ál herceget ma Bécsben letartóztatták, hol csakhamar kiderült, hogy egy kitanult szélhámos. Karlsbadban a német trónörökös barátjának bonni egyetemi kollegájának mondotta magát mint a svájci szövetség tanácselnökének fia.

Nemzetörség behívása Pennsylvániában.

New-York, okt. 7. Pennsylvánia egész nemzetörségét behívták sztrájkterületen való szolgálattételre. (M. T. I.)

A francia miniszterelnök beszéde.

Páris, október 7. A köztársasági kereskedelmi és ipari bizottság tegnap este tartotta évi lakomáját Combes miniszterelnök elnöklése alatt. A lakomán jelen volt több miniszter, szenátor és képviselő. Az első szónok *Trouillot* kereskedelmi miniszter volt. *Brisson* gratulált a kereskedőknek a köztársaság védelmi munkájában való közreműködésükhez. Az ország, amely a kormány megmaradását biztosítani akarta, a legutóbbi választásokon a köztársasághoz szenvedélyesen ragaszkodó polgárokat állított sorompóba. Most kötelessége a kormánynak, hogy a nevelés szervezését kezébe vegye. Azután *Combes* miniszterelnök szólt fel. Elsősorban megköszönte azt a helyeslést, amelylyel az előtte szólók a kormányról nyilatkoztak.

További beszédjében megszokott kirohanásait ismételte a szerzetesi iskolák, a szerzeteseket védő katolikus hívek ellen, a kiket lázadóknak nevezett s kijelentette, hogy a hadjáratot tovább fogja ellenük folytatni. (Magy. Távir.)

Börzeügynök herceg.

London, október 7. (Saj. tud. távir.) Teck herceg, a walesi hercegnő bátyja a londoni börzeügynökökkel bejegyzett társas céget alapított.

A lainzi városi menedékház alapkövetéle.

Bécs, október 7. A lainzi városi menedékház alapkövét ma délelőtt tették le a király jelenlétében. Ő felségét az egész uton lelkes ovációkban részesítették.

REGÉNY-OSARNOK.

Tűzzel-vassal.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

109

Kristóf és Kerdaj közbekiáltottak:

— Nem! nem!

A herceg odafordult a főemberekhez,

— Tanácsoljatok, öreg bajtársak!

Sacwilichowski szólt.

— Hercegem, hetven évet éltem, becsületes, igaz ruthén ember vagyok. Atyjának hívott hajdan maga Chmi Inickij is. Ugy illenék hozzám, hogy az alkudozást, a békekötést ajánljam, de ha választanom kell háboru és gyalázat között, akkor még a sir nyitott szája előtt is ezt kiáltom: háboru!

— Háboru! visszahangozta Skrzetuski.

Es majdnem mindannyian ezt kiáltották már most, legbuzgóbban Kristóf, Kerdaj, Baranovski:

— Háboru! háboru!

— Legyen a ti akaratotok szerint, mondta méltóságosan a herceg és a földre hajtotta Kisiel levelét.

XII.

Másnap, miközben a sereg Kilzoróban táborozott, magához hívatta Skrzetuskit a herceg és így szólt hozzá:

— Csapatáink fáradtak, kimerültek, Krsvonosnak pedig hatvanezer embere van s napról-napra nő a serege, mert a parasztek valósággal özönlének hozzá. A kiewi vajdára sem igen számíthatunk, mert ő valójában békepárti és csak kellenül jön velünk. Erősítést kell valahonnan szereznem. Értesültem, hogy Kozstantinov közelében áll Kosycki és Osinski, aki a királyi testőrséget vezeti. Vegy magad mellé vagy száz embert, menj hozzájuk és tudasd velük parancsomat, hogy sietve jöjjenek ide, mert néhány nap múlva megtámadom Krsvonos-t. Nem bízhatnám derekabb emberre ezt a küldetést, mint rád, mert az ügy nagyon fontos.

Skrzetuski mély meghajlással távozott s alkonyattájban megindult Konstantinovba. Az este védőszárnya alatt észrevétlenül haladt előre, mert lehetőleg kerülni akarta, hogy összefűzzön a Krasvonos előőrseivel, vagy a kóborló paraszt bandákkal. A herceg így adta ezt néki parancsba, hogy időt ne veszítsen. Nesztelenül haladt az éjszakában és virradóra Wisowati-Stawba érkezett. Itt találta a két kapitányt s nagy örömmel üdvözölte őket. Az Osinski dragonyosai és német lovasai válogott szépségek legények voltak és a Kosycki német gyalogosai végigveregették már a harmincz éves háborút. Olyan fegyverezett és gyakorlott volt esereg, hogy mint egyetlen kard villant meg a sok szablya a vezér parancsára. A katonák is nagy örömmel hallották a hírt, hogy a herceggel csatlakoznak, mert égett bennök a harc vágya s tudták, hogy a Jeremiás vezérlete alatt kivesszük a küzdelemből bőven a részöket.

De a két kapitány lehütötte a reményeiket. A Saslowski herceg tisztjei voltak, aki megtiltotta nekik, hogy Vosniowieckihez csatlakozzanak. Nemmel felelték tehát Skrzetuski kérésére. S hiába magyarázta nekik a lovag, hogy egyesült erővel többre mennek, hogy dicsőséget szereznek nekik és megmentik a hazát — nem engedtek.

— Engedelmség az első kötelessége a katonának, felelték. Urunk parancsa szerint teszünk.

— Csak akkor csatlakozhatnánk hozzátok, ha magunk is veszedelemben forognánk.

Skrzetuski nehéz szívvvel indult vissza, mert tudta, hogy a herceget elkeseríti majd ez az újabb csalódás s hogy seregét végsőkig kimerítette a hosszú gyaloglás, a sok apró csetepaté és a nagyobb ütközetek, az örökös virrasztás, a nélkülözés. Szinte lehetetlennek hitte, hogy szembeszálljanak a tiszszerte nagyobb ellenséggel. Várniok kellett tehát a Krasvonos ellen szándékolt támadással, míg a sereg kinyugoszsza magát s a környékbeli nemesség is hozzájuk csatlakozik.

Visszafelé is hasonló óvatossággal kellett haladnia, mint idejöttékor. A kozákok és a parasztok bandákba verődve csatangoltak szeretszát, raboltak, fölgyújtották a falukat, leöldösték az urakat.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Sebes-Körös társulat közgyűlése.

A Sebes-Körös visszahálózó és ármentesítő társulat Nagyváradon 1902. évi október hó 7-ik napján gróf Csáky Lajos társulati elnök elnöklése mellett, választmányi és közgyűlést tartott.

Jelen voltak:

Bonezos Lajos, dr. báró Drechsler Gyula, Dobó Imre, Frankó Endre, Géczy Géza, Hoffmann Mihály, Jelentsik István, Kiss Gyula, dr. Mártonffy Bogdán, Nádudvary Lajos, Nagy István, Ötvös Gyula, Schwartz Ferencz, Szigeti Elek, Szakadati F. Tógyer, Tardi Lajos és dr. Várady Zsigmond, továbbá Steinecker Gábor műszaki tanácsos, Pósa Károly kir. mérnök, Pekanovits Imre igazgató főmérnök, Tabéri Armin sz. k. mérnök, Ficzek Lajos pénztárnok és Katona Bálint nyilvántartó.

A partonlások megakadályozását célzó part védmű építési munkálatokra nyújtandó segély, valamint a társulati védgátaknak a miniszteri megbízottak által őszi beutazása tárgyában kiadott miniszteri rendeletet tudomásul vették.

Ugy szintén tudomásul vették igazgató főmérnöknek a társulat ügyei és munkálatairól szóló jelentést is, egyben elrendelték, hogy az újabb készített szeghalmi belviz rendezési tervek jóváhagyás alá terjesztessenek, ennek kinyerése után pedig a csatorna kiépítése fogantatosították. Az egész árterületen még szükségesnek mutakozó belviz csatornák közül igazgató főmérnöki javaslat alapján kijelölték a társulati költségen kiépítendőket, amelynek mintegy 13400 koronát kitevő létesítési költségét az 1903. évi költségvetésbe pótlólag felvenni határozták. Vizesgyán község előljárósága által behajthatatlannak kimutatott vízszab. járulékért az előljáróság felelősségét kimondották.

Tóth László tarjáni birtokosnak azon kérényét, hogy a birtok elődjétől kisajátított hullámtéri terület részére vissza bocsáttassék, elutasították.

Vásárhelyi Pál emléksobrára 500 koronát megszavaztak.

Az 1903. évi költségelőirányzatot 604,670 korona 87 fillér kiadás és 622 795 kor. 57 fill. bevétellel megállapították.

A Tiszavölgyi társulat folyó évi közgyűlésén a társulat képviselőjére gróf Csáky Lajost és Pekanovits Imrét felkérték.

Végül a nyugdíjbizottságnak a nyugdíjintézmény ügyeiről bemutatott jelentését helyeslőleg tudomásul vették.

A zárlat alól feloldott község.
Eled községben a sertésvész megszűnt s ez okból a zárlatot feloldották.

Reich Jenő és Társa

Tőzsdé jelentése.

— A Tőzsdék eredeti távirata. —

Határidő.

	Budapest, okt. 7.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.—
Káposzta, repce, búz.	96

Értéktőzsde.

	Budapest, okt. 7.
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Alumínium	—
Rimazinc	509.50
Magyar jelvény	242.—
Salgótarjáni	—
Wagon-közlekedés	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. okt. 7-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.—
Magyar koronajárdék	97.65
Magyar vasúti kölesén aranyban 4/100	—
Magyar vasúti kölesén ezüstben 3/100	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.25
Italmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavón-földterhermentesítési kötvény	97.60
Magyar nyaromény-sorsjegy-kölesén	204.—
Tiszahálózózásás szerződési sorsjegyek kölesén	161.—
Osztrák járadék papírban	100.40
Osztrák járadék papírban	100.30
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	99.75
Osztrák államsorsjegyek	150.50
Osztrák magyar bank részvény	15.85
Magyar hitelbankrészvény	719.50
Osztrák hitelintézet részvény	710.25
Párisi visita	95.12
20 jrnkos arany (Napoleon'dor)	14.03
Németbirodalmi márka	117.02
Londoni visita	239.50
20 márkás arany	28.42

A szerkesztését felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Homlokzat vakoló kőművesek

kerestetnek **2 frt** napibér mellett.

Felvétel iránt jelentkezhetni a város ház építési irodában.

336.

Kiadó lakás.

A Biharmegyei takarékpénztár Kossuth-utcai házában

Egy másodemeleti udvari lakrész

két szoba alkov, előszoba, konyha és megfelelő mellékhelyiségekkel

f. évi november hó 1-től kiadó.

Értekezhetni az intézet I. emeleti üzlet-helyiségében.

294

Szőlő árverés.

A Polgári takarékpénztár tulajdonát képező, a fugyivásárhelyi határban lévő volt Mandl-féle szőlő termése nyilvános árverésen eladatik.

Az árverés október 9-én csütörtökön délután 3 órakor fog a helyszínen megtartatni.

Nagyvárad, 1902. október 4.

A Polgári takarékpénztár igazgatósága.

Kiadó lakás.

A Mezey-féle házban (Kossuth Lajos-utca) egy első emeleti utcai lakás, mely áll: 4 szoba, 1 alcoven, mellékhelyiségek s egy üveges terasz a Kö. rözsre,

f. évi november hó 1-től kiadó.

292

Kiadó magtárak.

A Nagyvárad Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehetőek.

Ertekezhetni a Nagyvárad Takarékpénztárnál.

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

Nagyvárad, Zöldfa-utca, (a «Zöldfa» sörcsarnok mellett.)

Az őszi ruhák megérkezése folytán

helyszüke miatt az összes nyári czikkek, ugymint kartonok-, batisztok-, napernyők-, ingblousok-, csipkék-, és fejre való kendőket minden elfogadható árban árusítjuk.

25 krtól kezdve
női fekete és színes ruhaszöveteket,

2 frt 75 krtól kezdve
kész női- és leány-felöltőket,

1 frt 20 krtól kezdve
gyönyörű női blousokat

kaphatni óriási választékban szolid pontos ki-
szolgálat mellett

FLEGMAN ÁRMIN divattárában
Nagyvárad, Bémer-tér.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Videki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naplók,
palaczkfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok

stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.